

Møteinnkalling Formannskapet

Møtested: Rådhuset, Nygaardsgaten 16, formannskapssalen
Tidspunkt: 18.11.2010 kl. 09:00

Eventuelle forfall meldes til Yvonne Meidell, telefon 69 30 62 82,
e-post yvme@fredrikstad.kommune.no.

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

OBS Ta med bystyredokumentene 02.12.2010

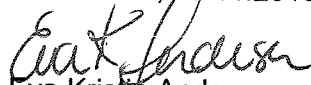
Formannskapets saker 158/10-167/10 trykkes ikke her, er inntatt i bystyredokumentene som sendes ut samtidig med denne innkallingen til formannskapet

Orientering: Kommunedelplan for Fredrikstad byområde 2011-2023
v/Marianne Aune og Trine Huitfeldt Nygaard

Sakliste	side
Sakene 153/10-157/10 avgjøres av formannskapet	
PS 153/10 Referatsaker	3
PS 154/10 Søknad om tidsavgrenset skjenkebevilling - FM Motorfabrikk	13
PS 155/10 Søknad om skjenkebevilling - De Luna, Storgata 33-35	15
PS 156/10 Samhandlingsreformen	17
PS 157/10 Kommunedelplan for Fredrikstad byområde 2011-2023 Utsending på høring og offentlig ettersyn	21
Sakene 158/10-167/10 avgjøres av bystyret	
PS 158/10 Søknad om permisjon fra politiske verv - Robert Hansen (Ap)	
PS 159/10 Overføring av Bystyremøter på web	
PS 160/10 Strategiplan 2010 - 2015 for Borg Havn IKS	
PS 161/10 Innsamling av plastemballasje i Fredrikstad kommune	
PS 162/10 Salg av Råkollveien 22 A	
PS 163/10 Ny renovasjonsforskrift for Fredrikstad kommune	

- PS 164/10 Behandling av likestillingssaker - ny organisering
- PS 165/10 Budsjett 2011 - HP 11-14 FREVAR KF
- PS 166/10 Handlingsplan 2011-2014 og budsjett 2011 for Fredrikstad kommune
- PS 167/10 Møteplan 2. halvår 2011

Fredrikstad, 10.11.2010

Eva Kristin Andersen
ordfører

PS 153/10 Referatsaker

RS 10/10 Referat fra møte 1.11.2010 - 2014-gruppa

RS 11/10 Protokoll fra møte regionrådet 21.09.2010

2014-GRUPPA

MØTEREFERAT

Saksnr.: 2010/14361
 Dokumentnr.: 1
 Løpenr.: 134972/2010
 Dato: 03.11.2010
 Klassering: 143
 Gradering:

Tid og sted: 1.11.2014 i Fredrikstad rådhus

Referent: Steinar Vingerhagen

Referat godkjent:

Deltakere:

MEDLEMMER		MEDLEMMER		MEDLEMMER		ANDRE	
Øivind Aspeng	M	Eva Kristin Andersen	M			Ole Petter Finess	M
Georg Bjørnson	M	Jon-Ivar Nygård	M			Steinar Vingerhagen	M
Lars Joramo	M	Jan Lasse Hansen	M			Kjell Arne Græsdal	M

SAKER:

ANSVARLIG:

Godkjenning av referat, innkalling og agenda

Referatet, innkalling og agenda ble godkjent

Nye næringslivsrepresentanter

Gruppen ønskes Lars Joramo velkommen som ny deltager i 2014-gruppa som næringslivsrepresentant.

Kommunens oppfølging og forankring av "Aktivitetsbyen Gamle Fredrikstad"

Bystyret vedtok 14.10.2010 å videreføre Aktivitetsbyen Gamle Fredrikstad. I tråd med vedtaket i bystyret vil det bli lagt fram en sak for formannskapet som klargjør kommunens oppfølging nærmere.

2014-gruppa er spesielt opptatt av at det bør etableres et ideelt selskap som skal stå for utvikling av "badeland". Dette må etableres før en setter i verk tiltak.

2014-gruppa bestiller en advokatutredning om etablering av et ideelt selskap. Dette innarbeides i FSK saken som rådmannen legger fram for formannskapet. Advokatutredningen forutsettes å kunne foreligge innen 18. november.

FU

2014 gruppas mandat for Aktivitetsbyen Gamle Fredrikstad

Det framlagte forslag til mandat justeres i forhold til at det forutsettes etablert et ideelt selskap som referert i forrige punkt, og legges fram på neste møte for godkjenning.

2014 gruppas mandat for "Nye virksomheter til Fredrikstad"

Utsettes til neste møte.

Eventuelt**Eventuell utvidelse av 2014- med representant fra LO**

2014-gruppen er positiv til at LO engasjerer seg. Det er imidlertid ikke ønskelig å utvide 2014-gruppa. Engasjementet bør kanaliseres inn mot FU.

Neste møte: 22. november kl 15.00- 17.00

På møtet ønskes en presentasjon av planer som angår AGF. Også ideheftet AGF bør inngå i denne presentasjonen.

MØTEPROTOKOLL

Nedre Glomma Regionråd

Dato: 21.09.2010 kl. 13:00

Sted: Fredrikstad rådhus

Tilstede: Jan Olaf Engsmyr, Sindre Martinsen-Evje, Stein Erik Westlie , Unni Skaar, Eivind Borge, Eva K. Andersen, Jon Ivar Nygård,

Forfall: Ingerid Willoch, Jan Lasse Hansen, Ottar Johansen, Paul Henriksen, Torleif Gjellebæk

**Møtende
varamedlemmer:**

Andre: Ole Haabeth (var tilstede under behandling av sak 12, 13 og 14), Steinar Vingerhagen, Anne Elisabeth Ramtvedt, Rolf Røtnes, Kari Ottestad, Terje Tjernås, Hege Marie Edvardsen, Trine H. Nygaard, Hege Hornnæs, Laila Vestby, Trine Moe Stokstad

Protokollfører: Steinar Vingerhagen

Av 12 stemmeberettigede representanter var 7 til stede.

Saker til behandling**Sak 10/10 Etablering av Østfold Reiseliv - utfordringer for Nedre Glomma****Forslag til vedtak:**

Regionrådet anbefaler at kommunene og destinasjonsselskapene følger opp markedsplanen for Østfold reiseliv 2010. Regionrådet støtter søknaden om å bli arrangør av Norwegian Travel Workshop 2012 og ber destinasjonsselskapene om konkretisere finansieringsbehovet for et slikt arrangement.

Behandling i Nedre Glomma Regionråd 21.09.2010:**Votering:**

Enstemmig vedtatt.

Nedre Glomma Regionråds vedtak:

Regionrådet anbefaler at kommunene og destinasjonsselskapene følger opp markedsplanen for Østfold reiseliv 2010. Regionrådet støtter søknaden om å bli arrangør av Norwegian Travel Workshop 2012 og ber destinasjonsselskapene om konkretisere finansieringsbehovet for et slikt arrangement.

[Lagre]

Sak 11/10 Tv-serein Hvaler - søknad om produksjonsstøtte sesong 2 og 3**Forslag til vedtak:**

Regionrådet anbefaler ikke at kommunene bidrar med ytterligere midler til produksjon av tv-serien Hvaler

Behandling i Nedre Glomma Regionråd 21.09.2010:

Eivind Borge fremmet følgende forslag: Regionrådet anbefaler at kommunene støtter TV-serien "Hvaler".

Votering:

Forslaget fra Eivind Borge ble satt opp mot forslag til vedtak.
Forslaget fikk 2 stemmer og falt.(Eivind Borge og Eva Kristin Andersen)

Nedre Glomma Regionråds vedtak:

Regionrådet anbefaler ikke at kommunene bidrar med ytterligere midler til produksjon av tv-serien Hvaler

[Lagre]

Sak 12/10 Oppfølging av scenarieprosjektet - Storbyen Nedre Glomma

Forslag til vedtak:

Som oppfølging av scenarieprosessen prioriteres følgende:

- Scenariene benyttes i den pågående kommuneplanleggingen.
- Et felles kapittel om regionale utfordringer, muligheter og samarbeid utarbeides i forbindelse med planstrategiarbeidet i 2011.

Behandling i Nedre Glomma Regionråd 21.09.2010:

Rolf Rønnes orienterte om scenariene.

I tillegg til de to punktene ble det fremmet forslag om å tilføye et 3. punkt:

Det lages en kortversjon. Denne sendes som en tilbakemelding til deltakerne.

Votering:

Forslag til vedtak med tilleggspunkt, ble enstemmig vedtatt.

Nedre Glomma Regionråds vedtak:

Som oppfølging av scenarieprosessen prioriteres følgende:

- Scenariene benyttes i den pågående kommuneplanleggingen.
- Et felles kapittel om regionale utfordringer, muligheter og samarbeid utarbeides i forbindelse med planstrategiarbeidet i 2011.
- Det lages en kortversjon. Denne sendes som en tilbakemelding til deltakerne.

[Lagre]

Sak 13/10 Arealregnskapsprosjektet

Forslag til vedtak:

Fylkeskommunens redegjørelse tas til orientering

Behandling i Nedre Glomma Regionråd 21.09.2010:

Kari Ottestad, Østfold fylkeskommune, orienterte.

Votering:

Enstemmig vedtatt.

Nedre Glomma Regionråds vedtak:

Fylkeskommunens redegjørelse tas til orientering

[Lagre]

Sak 14/10 Bedre kollektivtransport og mindre bilbruk

Forslag til vedtak:

Regionrådet gir tilslutning til at det arrangeres et felles formannskapsmøte og anbefaler at saken fremmes for behandling i kommunene.

Behandling i Nedre Glomma Regionråd 21.09.2010:

Anne Elisabeth Ramtvedt orienterte.

Votering:

Enstemmig vedtatt.

Nedre Glomma Regionråds vedtak:

Regionrådet gir tilslutning til at det arrangeres et felles formannskapsmøte og anbefaler at saken fremmes for behandling i kommunene.

[Lagre]

Sak 15/10 Halvårsrapport 2010

Forslag til vedtak:

Halvårsrapport 2010 godkjennes.
Prosjektene som ikke har rapportert innkalles til styringsgruppa.

Behandling i Nedre Glomma Regionråd 21.09.2010:

Forslag til endring i forslag til vedtak:

Linje to erstattes med følgende forslag:

Det forutsettes at det kommer skriftlige rapporter fra de prosjektene der dette mangler. Hvis dette ikke kommer må det drøftes konsekvenser.

Votering:

Forslag til vedtak med endringsforslag, ble enstemmig vedtatt.

Nedre Glomma Regionråds vedtak:

Halvårsrapport 2010 godkjennes.

Det forutsettes at det kommer skriftlige rapporter fra de prosjektene der dette mangler. Hvis dette ikke kommer må det drøftes konsekvenser.

[Lagre]

Sak 16/10 Sykkelstrategi for Østfold – oppnevning av representant til den politiske styringsgruppa.

Forslag til vedtak:

Som Nedre Glommas representant i den politiske styringsgruppa for sykkelstrategi i Østfold oppnevnes .....

Behandling i Nedre Glomma Regionråd 21.09.2010:

Ingerid Willoch ble foreslått som representant til politisk styringsgruppe.

Votering:

Enstemmig vedtatt.

Nedre Glomma Regionråds vedtak:

Som Nedre Glommas representant i den politiske styringsgruppa for sykkelstrategi i Østfold oppnevnes Ingerid Willoch.

[Lagre]

Sak 17/10 Endring av vedtekter

Forslag til vedtak:

§ 4 siste setning i vedtektene for regionrådet foreslås endret til: Dagsorden godkjennes av regionrådets leder.

Dersom kommunene ikke har innvendinger mot dette, anses endringen for vedtatt.

Behandling i Nedre Glomma Regionråd 21.09.2010:

Votering:

Enstemmig vedtatt.

Nedre Glomma Regionråds vedtak:

§ 4 siste setning i vedtektene for regionrådet foreslås endret til: Dagsorden godkjennes av regionrådets leder.

Dersom kommunene ikke har innvendinger mot dette, anses endringen for vedtatt.

[Lagre]

Saknr	Arkivsak	Tittel
5/10	10/00349-5	Hovedstyre for opplevelsesnæring Protokoll fra møte 11. mai 2010
6/10	10/00349-6	Osloregionen - Referat fra styremøte 27. april 2010
7/10	10/00349-7	Osloregionen - Protokoll fra rådsmøte 1. juni 2010

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2010/17750
Dokumentnr.: 4
Løpenr.: 136993/2010
Klassering: U63
Saksbehandler: Jarle Leknes-Kilmork

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Formannskapet	18.11.2010	154/10

Søknad om tidsavgrenset skjenkebevilling - FM Motorfabrikk

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler formannskapet å fatte slikt vedtak:

1. Søknad fra Fredrikstad Underholdning AS, organisasjonsnummer 994 826 603 om tidsbegrenset alminnelig skjenkebevilling for alkoholgruppe 1-3 for perioden 18. 11. til 18.12. d.å. ved serveringsstedet FM-Motorfabrikk, Verkstedveien 8-10 på Kråkerøy imøtekomes.

Som styrer for bevillingen godkjennes Magnus Larson, født 13.12.83., og som stedfortreder godkjennes Niklas Pettersen, født 14.11.86.

Fredrikstad, 04.11.10.

Sammendrag

Fredrikstad Underholdning AS søker om alminnelig skjenkebevilling ved FM-Motorfabrikk for en tidsbegrenset periode i forbindelse med førjulsarrangement. Fredrikstad Underholdning AS har skjenkebevilling ved Båthusteateret og de ønsker å utvide med å kunne servere mat og drikke ved FM-Motorfabrikk.

Vedlegg

Ingen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

1. Søknad, mottatt 25.10.10.
2. Uttalelse fra politiet, datert 02.11.10.
3. Dokumentasjon på bestått kunnskapsprøve i alkohollovgivningen for styrer og stedfortreder.
4. Tegning over skjenkestedet.
5. Attester fra kemneren i Fredrikstad.

Saksopplysninger

Fredrikstad Underholdning AS søker om alminnelig skjenkebevilling ved FM-Motorfabrikk for en tidsbegrenset periode i forbindelse med førjulsarrangement. Virksomheten driver i dag Båthusteateret og har alminnelig skjenkebevilling for dette stedet. Virksomheten ønsker å utvide med å etablere eget sted for å kunne servere mat og drikke i nærheten av

Båthusteateret. De holder nå på med utbygging av "Slippen," til dette formål, men dette blir ikke ferdig før neste år. De søker derfor om skjenkebevilling for en tidsbegrenset periode ved FM-Motorfabrikk for førjulssesongen 2010 for å kunne servere gjester i forbindelse med show de har ved Båthusteateret og at gjestene flytter seg til serveringsstedet for mat og drikke.

Økonomiske konsekvenser

Ikke relevant i saken.

Ansattes medbestemmelse

Ikke relevant i saken.

Vurdering

Det søkes om en alminnelig skjenkebevilling for øl, vin og brennevin for en tidsbegrenset periode. Alkoholoven § 1-6, 2. ledd åpner for å kunne gi bevilling for en begrenset periode slik det her søkes om. Konseptet det søkes om varer i en måned og vil derfor ikke være egnet til bevilling for en enkelt anledning. Det søkes om bevilling for alkoholgruppe 1-3 da det vil bli servert julemat. Rådmannen finner at søknaden er innenfor de alkoholpolitiske retningslinjer bystyret har gitt og anbefaler at søknaden imøtekommes.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2010/17164
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 137801/2010
Klassering: U63
Saksbehandler: Jarle Leknes-Kilmork

Møtebok

Behandlet av Formannskapet	Møtedato 18.11.2010	Utvalgssaksnr. 155/10
-------------------------------	------------------------	--------------------------

Søknad om skjenkebevilling - De Luna, Storgata 33-35**Rådmannens innstilling**

Rådmannen anbefaler formannskapet å fatte slikt vedtak:

1. Søknad fra firmaet De Luna AS, organisasjonsnummer 995 942 976 om alminnelig skjenkebevilling med alkoholgruppe 1-3 for serveringsstedet De Luna, Storgata 33-35 på 79m² og 80 gjesteplasser, imøtekommes.

Som styrer for bevillingen godkjennes Olav W. Bekkhus, født 17.06.60 og som stedfortreder godkjennes Martua Harry Situmorang, født 08.07.56.

2. Søknad om uteservering på oppbygget fortau utenfor restaurant på ca 62m² og 60 gjesteplasser godkjennes for 2010 og for sesongen 2011. Det vises for øvrig til retningslinjer for uteservering i Fredrikstad kommune med blant annet krav om fysisk avgrensning mot fortau og bryggepromenade. Dersom uteserveringsområdet er på kommunal grunn kan det ikke tas i bruk før leieavtale er inngått.

Fredrikstad, 05.11.10.

Sammendrag

Firmaet De Luna AS søker om alminnelig skjenkebevilling for alkoholgruppe 1-3 for deres serveringssted i Storgaten 33-35. Restauranten er en nyetablering i Fredrikstad.

Vedlegg

Ingen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

1. Søknad, mottatt 20.11.10.
2. Uttalelse fra politiet, datert 28.10.10.
3. Tegning over serveringsstedet og uteservering.
4. Dokumentasjon på bestått kunnskapsprøve for styrer og stedfortreder.
5. Firmaattest, datert 20.10.10.
6. Uttalelse fra omsorgs- og oppvekstsseksjonen, datert 09.11.10.

Saksopplysninger

I søknader av 20.11.d.å. søker Firmaet De Luna AS søker om alminnelig skjenkebevilling for alkoholgruppe 1-3 for deres serveringssted i Storgaten 33-35. Restauranten er en nyetablering i Fredrikstad. I henhold til søknaden blir driftsopplegget en restaurant med variert meny fra eget kjøkken beregnet på et voksent publikum. Nyetableringer rammes derfor ikke av begrensingen i antall bevillinger som er gitt i de alkoholpolitiske retningslinjer punkt 4.2. Søknadene er oversendt høringsinstansene til uttalelse i henhold til alkohollovens § 1-7. Politiet uttaler i ekspedisjon av 28.10.d.å., at de ikke har noen bemerkninger til søknaden. Omsorgs- og oppvekstseksjonen uttaler i notat av 09.10.d.å., at de ikke har noen bemerkninger til saken. De forspurte attester innen avgift- og skattelovgivning er vedlagt søknaden. Styrere og stedfortredere har avlagt gyldig kunnskapsprøve i alkohollovgivningen.

Økonomiske konsekvenser

Ikke relevant i saken.

Ansattes medbestemmelse

Ikke relevant i saken.

Vurdering

Rådmannen legger til grunn at søknaden tilfredsstillende føringer som er gitt i alkoholloven og i de alkoholpolitiske retningslinjer vedtatt av bystyret i Fredrikstad. Rådmannen har ingen kommentarer ut over det ovenstående og anbefaler at søknaden imøtekommes.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2010/1217
 Dokumentnr.: 42
 Løpenr.: 123162/2010
 Klassering: 614
 Saksbehandler: Sofie Lund Danielsen

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Formannskapet	18.11.2010	156/10

Samhandlingsreformen

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler formannskapet å fatte slikt vedtak:

1. Videre arbeid med samhandlingsreformen i Fredrikstad kommune, som beskrevet i dette dokument, tas til orientering.

Fredrikstad, 03.11.2010

Sammendrag

Med St.meld. nr. 47, og gjennom ny kommunal helse- og omsorgslov og folkehelseslov, vil kommunen i årene fremover få utvidede ansvarsoppgaver. Rutinene innen helsesektoren vil også bli endret med at Sykehuset Østfold i 2015 flytter fra Fredrikstad til Sarpsborg.

Som et første skritt for å møte disse utfordringene, vedtok kommunen i 2009 at det skal jobbes mot å etablere et lokalmedisinsk senter, eller helsehus, i Fredrikstad. Det er i løpet av 2010 bestemt lokalisering av et helsehus til Værste-området og det er skrevet intensjonsavtale med Værste AS om samarbeid rundt utviklingen av et helsehuskonsept. Det er også jobbet tverrfaglig med å få frem ideer til mulig innhold i et slikt senter.

Med dette som grunnlag, og i lys av eksisterende lokale utfordringer, må Fredrikstad kommune nå jobbe videre med en konkretisering av hva som vil være kommunens behov og plikter fremover innen helse, omsorg og forebygging/folkehelse. Dermed å utrede hvilke løsningsalternativer, inkludert eventuell samlokalisering i et lokalmedisinsk senter, som vil være mest formålstjenelig for å få til god og koordinert tjenesteyting, god livskvalitet for befolkningen og tilfredsstillende ressurs- og kostnadsbruk i kommunen. En del av dette arbeidet vil også være å avklare organisatoriske, økonomiske og rettslige forhold innad i kommunen, mellom kommuner og opp mot helseforetaket.

I St.meld. nr. 47 og realiseringen av denne blant annet gjennom nye lovforslag, er det føringer for at nye og utvidede oppgaver fremover vil legges til kommunene. Det er over statsbudsjettet avsatt midler til kommunenes arbeid med samhandlingsreformen. Fredrikstad kommune har ut fra dette allerede igangsatt arbeidet med planleggingen av et lokalmedisinsk senter og iverksetter nå videre aktivitet for å følge opp dette arbeidet, samt en bredere oppfølging av føringer i sentrale dokumenter og lokale utfordringer. Rådmannen anbefaler at dette tas til orientering.

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- 1 St.meld. nr.47 (2008-2009) Samhandlingsreformen
- 2 Høringsnotat – forslag til ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester (HOD, 2010)
- 3 Høringsnotat – forslag til ny folkehelselov (HOD, 2010)
- 4 Nettbasert høring – grunnlaget for ny nasjonal helse- og omsorgsplan (HOD, 2010)
- 5 Prosjekt – Helsehus. Lokalisering (Fredrikstad kommune, 180810)
- 6 Intensjonsavtale mellom Fredrikstad kommune og Værste AS om tilpasning av Fredrikstad kommunes behov i et Helsehus
- 7 Prosjekt – Helsehus. Bedre koordinerte helsetjenester (Fredrikstad kommune, 260810)

Saksopplysninger

St.meld. nr.47 (Samhandlingsreformen, ref.1), ble vedtatt av Stortinget juni 2009. Målene med samhandlingsreformen er:

- Økt livskvalitet og redusert press på helsevesenet gjennom satsing på helsefremmende og forebyggende arbeid
- Dempet vekst i bruk av sykehustjenester ved at en større del av helsetjenestene ytes av kommunehelsetjenesten – forutsatt like god eller bedre kvalitet samt kostnadseffektivitet
- Mer helhetlige og koordinerte tjenester til pasienter og brukere gjennom forpliktende samarbeidsavtaler og avtalte behandlingsforløp

Målene i reformen skal realiseres gjennom et sett av flere virkemidler, blant annet økonomiske insentiv, nye lover for helse- og omsorgssektoren. I oktober kom det på høring to lovforslag og grunnlaget for ny plan; Ny kommunal helse- og omsorgslov (ref.2), ny folkehelselov (ref.3) og ny nasjonal helse- og omsorgsplan (ref.4).

Blant flere tiltak som vil ha stor betydning for kommunen, heter det i forslag til ny kommunal helse- og omsorgslov at "For at kommunene skal kunne tilby gode alternativer til sykehusinnleggelse for pasienter som har behov for døgnopphold for observasjon, undersøkelse og behandling, vil det være av stor betydning at kommunene etablerer døgntilbud". Det lovfestes at kommunene har økonomisk ansvar for utskrivningsklare pasienter fra sykehuset fra dag en, fra 010112, og kommunens plikt til forebyggende arbeid, tidlig intervensjon og folkehelsearbeid konkretiseres i lov.

Arbeidet med samhandlingsreformen i Fredrikstad kommune til nå

Med utgangspunkt i St.meld. nr. 47 vedtok Formannskapet, juni 2009, at man skulle jobbe mot å inngå intensjonsavtaler med aktuelle samarbeidspartnere for å videreutvikle ideen om et helsehus, for å møte utfordringene og mulighetene i Samhandlingsreformen. På bakgrunn av dette mandatet har det blitt jobbet med å finne lokalisering og samarbeidspartnere for et helsehus, og det har vært arbeidet med ideer til innhold i et slikt.

Som resultat er det besluttet en lokalisering av et fremtidig helsehus på Værste (ref.5), og det er inngått en intensjonsavtale mellom FK og Værste AS (ref.6). Jobbingen med innhold i Helsehuset har vært forutsatt inndelt i prosjektfaser: idéfase – konseptfase – forprosjektfase. Man er nå ferdig med første del av dette og resultatet er oppsummert i rapporten "Prosjekt – Helsehus" (ref.7). I rapporten fremkommer en rekke ideer til mulig innhold i et helsehus. Det er i prosjektets idéfase ikke gjort noen konsekvensutredninger, utvelgelser eller prioriteringer. Avslutningsvis i rapporten beskrives hvordan man tenker prosjektet ført over i en konseptfase der man må konkretisere og konsekvensutrede foreliggende ideer, initiere samarbeidsavtaler med eksterne aktører, og at jobbingen med helsehuskonseptet bør inngå som et delprosjekt i

et større samhandlingsprosjekt i Fredrikstad kommune for å kunne håndtere alle parallelle prosesser dette vil medføre framover.

Rapporten Prosjekt – Helsehus, Intensjonsavtalen og Lokaliseringsdokumentet ble behandlet i Formannskapet 07.10.10 (sak 123/10).

I etterkant av ovennevnte arbeid er nye lover foreslått oktober 2010 og arbeidet videre må ses i lys av disse.

Arbeidet med samhandlingsreformen i Fredrikstad kommune videre

På bakgrunn av sentrale dokumenter, midler over Statsbudsjettet og det arbeidet som er gjort til nå, iverksetter Fredrikstad kommune nå aktiviteter for å komme videre med arbeidet rundt samhandlingsreformen og dermed konseptfase helsehus.

Arbeidet vil fortsatt være tverrsektorielt for på best mulig måte å få gjennomført de oppgaver som skal løses. Det ligger i Samhandlingsreformens mål at større deler av kommunen skal involveres, spesielt når det gjelder folkehelse og forebyggende arbeid og å få dette implementert i kommunens planer.

Deler av arbeidet med samhandlingsreformen vurderes prosjektorganisert og det ansettes en fast prosjektleder for i første rekke en periode på tre år. Denne organiseringsløsningen vurderes som beste måte å sikre fremdriften i arbeidet på. Samtidig skal prosjektorganiseringen være dynamisk nok til å ivareta de tilpasninger som er nødvendig for hele tiden å kunne møte nye utfordringer og oppgaver. Organiseringen vil derfor ha fokus på oppgaver og funksjoner fremfor faste grupper.

Som skisse for det videre arbeidet anser vi det som formålstjenelig å begynne med en kartlegging av status og behov innenfor folkehelse, forebygging, helse og omsorg (på bakgrunn av tall og erfaringer som finnes tilgjengelig) og føringer i statlige dokument samt hva dette betyr for kommunen. Ut fra denne bakgrunnsinformasjon konkretiseres en rekke innsatsområder og mål. Når disse er definert kan vi starte arbeidet med å utrede mulige tiltak og virkemidler og gjøre konsekvensutredninger. Dette må gjøres i lys av blant annet nytt lovverk, nytt sykehus i 2015, økonomiske rammer og samarbeidsmuligheter med andre aktører. Endelig vil man kunne inngå avtaler og realisere løsninger.

Noen områder haster mer å få utredet enn andre, blant annet på bakgrunn av føringer i nytt lovverk. En del oppgaver er konkrete per i dag og kan tas tak i med det samme, for eksempel hva vi gjør for å løse utfordringene rundt ansvar for utskrivningsklare pasienter, mens andre fortsatt er uavklarte og først vil konkretiseres blant annet gjennom endelige lover våren 2011, for eksempel regjeringens forslag om kommunal medfinansiering av definerte pasientgrupper. Slik sett vil ulike deler av utredningsprosesser gå parallelt med oppstart av utredningsarbeidet på ulike tidspunkt i tiden fremover. Samarbeidet med Værste AS om helsehuset kontinueres gjennom hele prosessen på bakgrunn av politisk vedtak.

Gjennom prosessen skal det være et hovedfokus å kommunisere behov og tiltak både vertikalt og horisontalt i organisasjonen for å ivareta den tverrsektorielle forankringen og for å få tiltakene best mulig konsekvensutredet og realisert.

Som del av samarbeidet mellom Fredrikstad og Hvaler kommuner innenfor helsesektoren, vil en del av arbeidet med samhandlingsreformen skje i samarbeid med Hvaler.

Arbeidet fremover vil som sagt bli ledet av en prosjektleder i engasjement. Ansvarlig seksjon er seksjon for miljø- og samfunnsutvikling. Oppdragseier er Rådmann. Blant andre HiØ, SØHF, Fylkeskommunen og brukerorganisasjoner/frivillige organisasjoner er sentrale eksterne aktører og viktige referansegrupper.

Økonomiske konsekvenser

Over statsbudsjettet er det både for 2010 og for 2011 gitt en økning i rammetilskuddet for kommunene, som frie midler, til arbeidet med samhandlingsreformen. Dette utgjorde for Fredrikstad kommune 3 mill. kr i 2010. For 2011 antas beløpet å bli minst tilsvarende, og midler til arbeidet med samhandlingsreformen i Fredrikstad kommune er på bakgrunn av økningen i rammetilskuddet innarbeidet i Rådmannens forslag til handlingsplan. Forslaget stemmer overens med antatte utgifter. Statsmidlene antas videreført for de nærmeste årene. Det søkes om eksterne midler der dette er mulig.

Ansattes medbestemmelse

Etter hovedavtalens regler om medbestemmelse.

Vurdering

I årene fremover vil det bli en økende andel eldre i befolkningen. Sosiale ulikheter i helse er økende. Det vil bli flere som lever lenger med kroniske sykdommer, og andelen med psykiske plager og rusavhengighet anslås å fortsette å stige. Dette er noe av bakgrunnen for Regjeringens fremlegging av Samhandlingsreformen.

Med Samhandlingsreformen og oppfølgingen av denne i nye lovforslag, får Fredrikstad som kommune utvidede oppgaver i tiden som kommer. En del av spesialisthelsetjenestens oppgaver varsles overført til kommunene, ansvaret for utskrivningsklare pasienter fra sykehus skjerpes, i likhet med ansvaret for folkehelse- og forebyggende arbeid. Kan hende vil kommunen få medfinansieringsansvar for definerte pasientgrupper og det legges i lov klare føringer for opprettelse av kommunale døgntilbud som alternativ til og oppfølging av, sykehusinnleggelse. Disse utfordringene må vi ta tak i, utrede konsekvensene av og finne løsninger på.

Dette arbeidet gir også en mulighet for oss som kommune til å få en samlet oversikt over plikter, behov, ønsker og forbedringspotensialer innen helse- og omsorgssektoren, og til å utvikle nye måter å jobbe på som kan gi gevinster på mange plan i årene fremover.

Med noen av de nye lovforslagene følger det økonomiske midler, men ikke med alle. Mange av oppgavene som nå presiseres i lov må derfor løses innenfor de økonomiske rammer vi allerede har. Dette forutsetter en grundig utredningsprosess for å finne de totalt sett beste løsningene. Til arbeidet med disse prosessene er det siden 2010 bevilget penger over Statsbudsjettet og dette antas å kontinueres de første kommende år.

På bakgrunn av varslede oppgaver og bevilgede penger, videreføres arbeidet med utvikling av et lokalmedisinsk senter, og det iverksettes et bredere arbeid med samhandlingsreformen, i Fredrikstad kommune. Det skal være et mål gjennom prosjektet å sørge for aktiv kommunikasjon og samhandling mot både interne og eksterne aktører. Herunder sikre at arbeidet kontinuerlig er tverrsektorielt og forankret ut mot det operative nivået i organisasjonen.

Rådmannen anbefaler formannskapet å ta dette til orientering.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2009/5531
 Dokumentnr.: 70
 Løpenr.: 134318/2010
 Klassering: 143
 Saksbehandler: Trine Huitfeldt Nygaard

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Planutvalget	17.11.2010	164/10
Formannskapet	18.11.2010	157/10

Kommunedelplan for Fredrikstad byområde 2011-2023 Utsending på høring og offentlig ettersyn

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler planutvalget å avgi slik uttalelse til formannskapet:

Kommunedelplan for Fredrikstad byområde 2011-2023 sendes ut på høring og legges ut til offentlig ettersyn. Frist for uttalelse settes til 14. januar.

Fredrikstad, 02.11.2010

Sammendrag

Hovedtemaene i planen er *sentrumsavgrensning, klimatilpasning, folkehelse og levekår, oppvekst i byen, verdiskaping og næringsliv, kulturliv, boliger, plasser og torg, grønnstruktur, elverommet, bygningsvern, byforming og estetikk, samferdsel og Teknisk infrastruktur, transformasjonsområdene: FMV, Grønli/Damyr, Sykehuset og Gudeberg.*

Planens målsetting er å:

1. Styrke sentrums attraktivitet
2. Styrke sentrum som sosial arena
3. Legge til rette for økt aktivitet
4. Bidra til økt mangfold
5. Legge føringer som i størst mulig grad bidrar til forutsigbarhet, fleksibilitet og effektivitet i videre planlegging og utvikling av byen.

Næringslivs- og verdiskapingsdimensjon kan knyttes både til det å styrke sentrum attraktivitet, legge til rette for økt aktivitet og mangfold.

For å nå målsettingen anbefaler rådmannen at følgende overordnede byutviklingsgrep legges til grunn for planen.

- Styrke tyngdepunktene Gamlebyen, FMV og dagens sentrum/Grønli og forbindelsen mellom dem
- Sikre tilstrekkelig areal for framtidig sentrumsfunksjoner
- Utvikle et kompakt handelssentrum, for økt verdiskaping, med akseptable gangavstander.
  - o Styrke handelsaksene:
    - Grønli – Torvbyen – Stortorget – gangbroa – FMV

- Nygaardsgata
- Fokus på byen som sosial arena: legge til rette for bilfrie plasser og torg, sykkel og gange, arenaer for et mangfoldig kulturliv, sikre oppholdsarealer
- Utadrettet fasade, utadrettet virksomhet og krav til minimumshøyde i 1. etasje innenfor område definert som sentrumsformål.
- Legge til rette for betydelig boligutvikling, og nødvendig sosial infrastruktur, innenfor byområdet
- Fokus på elverommet og at elva er en del av sentrum og ikke en grense mellom bysentrum og omland. Sikre fysisk og visuell tilgjengelighet til elva.
- Sikre grøntområder og styrke sammenhenger mellom grøntområder
- Legge til rette for fysisk aktivitet
- Legge til rette for en framtidig knutepunktspunktsutvikling på Grønli, med jernbanestasjon og bussterminal.
- Et overordnet transportsystem med fokus på en indre sentrumsring, parkering i parkeringshus i tilknytning til hovedvegnettet samt redusert gateparkering, tilrettelegging for sykkel, gode gangforbindelser og en parkeringspolitikk som bidrar til økt bruk av sentrum. Det foreslås en fortsatt bruk av minimumsnormer, men med en reduksjon i parkeringskravet samt innføring av frikjøp knyttet til boliger.
- Forsterke Fredrikstad som sjørelatert by. Å åpne for en betydelig utvikling av Floa som småbåthavnområde. Gjestehavn foreslås lokalisert i dette området.

Konsekvensutredningen av planen viser at planen er i tråd med gjeldende statlige og regionale føringer knyttet til miljø og byutvikling.

Ved utarbeidelse av plankartet har gjeldende tegneregler blitt fulgt. Det har gitt en utfordring mht plankartets lesbarhet.

Rådmannen anbefaler at høringsutkastet med underliggende dokumenter legges ut på høring.

Vedlegg (til Planutvalget og FSK medlemmer og gruppeledere)

1. Kommunedelplan for Fredrikstad byområde 2011-2023 Høringsutgave
2. Kommunedelplan for Fredrikstad byområde 2011-2023 Plankart Høringsutgave
3. Kommunedelplan for Fredrikstad byområde 2011-2023 Oppsummering og vurdering av innspill
4. Kart over eksisterende reguleringsplaner og planer under behandling pr. 01.11.2010 (Vedleggene følger som eget vedlegg).

Vedlegg se:

<http://www.fredrikstad.kommune.no/no/GlobalMenu/Politikk/Planerdelplaner/Delplaner-og-temaplaner/Miljo--og-samfunnsutvikling/Arbeidet-med-kommunedelplan-for-Fredrikstad-byomrade/>

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Temautredninger
Funksjonsanalyse

Saksopplysninger

Mandat for planarbeidet er å revidere Sentrumsplanen for Fredrikstad. Planen skal være egengodkjent før sommeren 2011.

Høringsforslag til Kommunedelplan for Fredrikstad byområde er utarbeidet tematisk i samsvar med planprogram vedtatt av Bystyret 08.10.2009. Ved annonsering av planoppstart ble det invitert til innspill med frist 06.11.2010. I praksis har det vært mottatt innspill i hele planperioden.

Planprogrammet la følgende føringer for arbeidet:

- *Byomformingsrapporten skal danne grunnlag for revisjonen.*
- *Erfaringer fra gjeldende sentrumsplan skal danne grunnlag for arbeidet*
- *FMV-området skal inngå i planarbeidet.*
- *Det skal fokuseres på en utvidet funksjonsdiskusjon og et utvidet planområde i fht gjeldende sentrumsplan.*
- *Avgrensning av plan skal gjøres med grunnlag i byomformingsrapporten, Fylkesplan Østfold mot 2050 og prosjektet Framtidens byer.*
- *Ny avgrensning av sentrumsområde skal defineres.*
- *Avklare forholdet mellom sentrumsutviklingen og utviklingen på FMV-området*
- *Planarbeidet skal klargjøre hvilke funksjoner som ønskes etablert på sykehusets arealer, når det flytter til Kalnes.*
- *Drøfte og fastslå hva Gamlebyen skal bety for Fredrikstadsamfunnet i framtiden.*
- *Drøfte hvordan man gjennom arealplanleggingen kan bidra til å skape arenaer for et mangefasettert kulturliv.*
- *Oppvekst i byen skal gis særskilt oppmerksomhet i planarbeidet.*
- *Drøfte verdiskaping og næringsliv*
- *Legge til rette for et miljøvennlig og variert boligtilbud*
- *Undersøke hvilke plangrep som kan underbygge elvas funksjon som byrom og kommunikasjonsåre.*
- *Drøfte byggehøyder*
- *KVU og KS1 av Transportsystemet i Nedre Glommaregionen, på bakgrunn av vedtatt Fredrikstadpakke, skal legges til grunn.*
- *Sykelhovedplan skal integreres i planen.*
- *Drøfte klimatilpasning*
- *Drøfte folkehelse og levekår*

Som en del av planarbeidet er det i 2010 avholdt 5 felles drøftingsmøter med formannskap og planutvalg med temaene:

- Trafikk, parkering og tilgjengelighet,
- Bygningvern, byforming og estetikk
- Bolig
- Grønnstruktur, Plasser og torg, Elverom
- Planavgrensning og Sentrumsavgrensning
- Funksjonsanalyse
- Veumbekken

Det er også avholdt møter med regionale myndigheter, ungdomsråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, grunneiere og ulike aktører innenfor byområdet. Januar 2010 ble det arrangert en todagers samling for ungdom og politikere i regi av MSM-prosjektet. Innspill fra denne samlingen har fulgt planarbeidet.

Til grunn for planarbeidet ble det utarbeidet en funksjonsanalyse. Hensikten med funksjonsanalysen var å få et bedre grunnlag for en avgrensning av sentrumsområde samt et bedre grunnlag for å vurdere funksjonsinnhold.

Forslag til planavgrensning fremgår av høringsforslaget. Gamlebyen, Vaterland og Kongsten fort inngår i Riksantikvarens prosjekt "Nasjonale kulturminner i by". Fylkeskommunen mener derfor disse områdene bør inngå i planen. "Den dekkede vei" er ikke regulert og har ikke noe

vernestatus i gjeldende planer, med unntak av kommuneplanens arealdel. "Den dekkede vei" har direkte sammenheng med festningsanlegget.

Kongsten fort er derfor integrert i planen. Når det gjelder Vaterland er ikke det området inntatt i planen. Dette da det foreligger en reguleringsplan for Vaterland, samt at sammenhengen mellom Vaterland og Gamlebyen ikke svekkes ved at Vaterland ikke tas med i planen.

Høringsforslaget foreslår følgende mål:

1. Styrke sentrums attraktivitet
2. Styrke sentrum som sosial arena
3. Legge til rette for økt aktivitet
4. Bidra til økt mangfold
5. Legge føringer som i størst mulig grad bidrar til forutsigbarhet, fleksibilitet og effektivitet i videre planlegging og utvikling av byen.

Næringslivs- og verdiskapingsdimensjon kan knyttes både til det å styrke sentrum attraktivitet, legge til rette for økt aktivitet og mangfold.

Følgende overordnede byutviklingsgrep søkes ivaretatt i høringsutkastet:

- Styrke tyngdepunktene Gamlebyen, FMV og dagens sentrum/Grønli og forbindelsen mellom dem
- Sikre tilstrekkelig areal for framtidig sentrumsfunksjoner
- Utvikle et kompakt handelssentrum, for økt verdiskaping, med akseptable gangavstander.
  - o Styrke handelsaksene:
    - Grønli – Torvbyen – Stortorget – gangbroa – FMV
    - Nygaardsgata
- Fokus på byen som sosial arena: legge til rette for bilfrie plasser og torg, sykkel og gange, arenaer for et mangfoldig kulturliv, sikre oppholdsarealer
- Utadrettet fasade, utadrettet virksomhet og krav til minimumshøyde i 1. etasje innenfor område definert som sentrumsformål.
- Legge til rette for betydelig boligutvikling, og nødvendig sosial infrastruktur, innenfor byområdet
- Fokus på elverommet og at elva er en del av sentrum og ikke en grense mellom bysentrum og omland. Sikre fysisk og visuell tilgjengelighet til elva.
- Sikre grøntområder og styrke sammenhenger mellom grøntområder
- Legge til rette for fysisk aktivitet
- Legge til rette for en framtidig knutepunktspunktsutvikling på Grønli, med jernbanestasjon og bussterminal.
- Et overordnet transportsystem med fokus på en indre sentrumsring, parkering i parkeringshus i tilknytning til hovedvegnettet samt redusert gateparkering, tilrettelegging for sykkel, gode gangforbindelser og en parkeringspolitikk som bidrar til økt bruk av sentrum. Det foreslås en fortsatt bruk av minimumsnormer, men med en reduksjon i parkeringskravet samt innføring av frikjøp knyttet til boliger.
- Forsterke Fredrikstad som sjørelatert by. Å åpne for en betydelig utvikling av Floa som småbåthavnomsråde. Gjestehavn foreslås lokalisert i dette området.

Avgrensning av sentrumsområdet har vært et av de viktigste temaene i planarbeidet. Dette da kjøpesenterbestemmelsen sier at kjøpesenter kan etableres i samsvar med godkjente fylkesplaner, og at Fylkesplan for Østfold fastslår at kjøpesentre kan etableres innenfor det som i kommunenes sentrumsplaner er definert som sentrumsområde. Sentrumsdefinisjonen har med dette fått en ny juridisk betydning. Høringsutkastet legger til grunn en avgrensning av sentrumsområdet som er betydelig større enn i forrige sentrumsplan.

En av de overordnede grepene for ønsket byutvikling er å videreutvikle et kompakt handelssentrum med akseptable gangavstander, og med fokus på handelsaksene; Grønli – Torvbyen – Stortorget – gangbroa – FMV og Nygaardsgata.

Et stort sentrumsområde muliggjør lokalisering av kjøpesenter (handelsvirksomhet over 3000 kvm) også utenfor disse aksene. Gjennom bestemmelsene stilles det derfor krav til dokumentasjon til i hvilken grad en evt. handelsetablering av denne størrelsen bidrar til å styrke eksisterende sentrum.

Innenfor planområdet er det definert ulike hensynssoner med bestemmelser og retningslinjer. Plan og bygningsloven åpner for bruk av hensynssoner for å vise hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av arealet. Hensikten er å vise hvilke hensyn som må iakttas innenfor sonen, uavhengig av hvilken arealbruk det planlegges for. Hensynssoner er brukt der viktige samfunnsmessige helhetshensyn skal prioriteres. Bruk av hensynssoner vil også gi tiltakshaver større grad av forutsigbarhet ved at de vil være kjent med sonens karakter før det fremmes søknad om å gjennomføre tiltak. Det ikke noen generell tidsbegrensning på virkningen av hensynssonen. Pga at alle bygg og bygningsmiljøer som har en vernestatus i hht kulturminneloven eller gjennom Plan og bygningsloven har blitt definert som en hensynssone, har totalt antall hensynssoner blitt mange.

Det er utarbeidet en juridisk bindende illustrasjon som viser høydebegrensninger for deler av bebyggelsen innenfor planområdet.

Når det gjelder planens rettsvirkning tas det utgangspunkt i PBL og at ny plan gjelder foran gammel plan. Dette innebærer at kommunedelplanen, ved motstrid, skal gjelde foran tidligere vedtatte reguleringsplaner.

Planen legger til grunn en flomkote på +2,5, hvilket innebærer en økning på +0,5 i fht tidligere planer.

I hht Plan og bygningsloven er det utarbeidet en konsekvensutredning som en del av planen. Denne belyser i hvilken grad planen ivaretar nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, samt miljø- og samfunnsmessige konsekvenser knyttet til endringer i planen i fht tidligere planer.

Planen er utarbeidet i en periode med mange parallelle planprosesser. Det er forsøkt å se de ulike planene i sammenheng. Denne planen har ikke gjort detaljerte vurderinger knyttet til konsekvenser mht offentlig sosial infrastruktur. I arealdelen med utbyggingsprogram for boliger vil det gis en mer detaljert vurdering og redegjørelse for framtidig behov. Kommunedelplanen legger til grunn fortetting i byområdet. Hvilket vil innebære behov for økt kapasitet mht barnehage, barne- og ungdomsskole og omsorgsplasser. I planen avsettes det betydelige arealer med formålet "Framtidig bebyggelse og anlegg", som også rommer formål som "offentlig og privat tjenesteyting".

Økonomiske konsekvenser

Investeringsbehovet for kommunaltekniske anlegg som kan bidra til å realisere planen, er vanskelig å anslå nå. En gjennomføring av planen vil over tid medføre investeringsbehov blant annet knyttet til:

- økt kapasitet mht barnehage, skole og omsorgsplasser
- utvikle grønnstruktur inkl. turveger
- etablere plasser og torg
- etablere gjestehavn

- samferdselsanlegg (Tunnel gjennom St.hansfjellet, tilrettelegging for gående og syklende, etablering og flytting av fergeleie)

Bruk av utbyggingsavtaler vil også medføre behov for kommunale investeringsmidler.

Ved krav om områderegulering må det påregnes behov for kommunale planleggingsmidler, da det er kommunen som i hht PBL har ansvar for områderegulering.

En parkeringspolitikk som bygger oppunder økt bruk av eksisterende anlegg, vil kunne gi økte inntekter.

Ansattes medbestemmelse

Ikke relevant.

Vurdering

Generelt

Planen er utformet slik at den vektlegger å styre forhold av strategisk viktig betydning for ønsket byutvikling, mens detaljer skal avklares på reguleringsplannivå. Planen viser i stor grad til gjeldende lover og forskrifter, og gjentar disse kun der det er spesielt viktig. Planen skal erstatte Fredrikstad kommune vedtekter til Plan og bygningsloven.

Avgrensning av planområdet

Byomformingsstrategien er en viktig føring for planen, og med den elverommet som byrom, transportåre og bindeledd mellom tyngdepunktene Gamlebyen, FMV og dagens sentrum/Grønli. På Gressviksiden er det kun arealene ned mot elva som inngår i planområdet. Det er disse arealene som har betydning mht elverommet. Videre har ikke rådmannen i denne omgang til hensikt å endre arealbruken i de øvrige områdene på og rundt Gressvik.

Mål

Skal Fredrikstad være konkurransedyktig, ha økt verdiskaping og samtidig utvikles med fokus på lavest mulig klimagassutslipp, er Rådmannens vurdering å sikre dette gjennom å utvikle et attraktivt sentrum. I et attraktivt sentrum ligger også økt krav til kvalitet.

Økt attraktivitet genererer økt aktivitet, både mht næringsetablering og verdiskaping, kulturliv, boligetablering og turisme.

Å knytte mål til "sentrum som sosial arena", viser en innretning som rådmannen mener er viktig. Innbyggere og besøkende skal ikke bare oppleve Fredrikstad som et sted, men også som en følelse. Å fokusere på sentrum som sosial arena er viktig både mht integrering og å skape en by med økt toleranse mellom ulike deler av befolkningen. Hvilket er i tråd med mål i høringsutgaven til kommuneplan 2011-2023 Samfunnsdelen.

Det foreslås også mål knyttet til økt aktivitet og mangfold. Dette for å underbygge, og tydeliggjøre de øvrige målene. Både aktivitet og mangfold innehar også en næringslivsdimensjon. Når det gjelder økt aktivitet, tydeliggjør målet også en dimensjon knyttet til folkehelse.

Kommunedelplanen skal være et styringsverktøy for videre planlegging og utvikling av byen. Rådmannen mener det er viktig å knytte mål til planen som overordnet styringsverktøy.

Overordnede byutviklingsgrep

For å nå de definerte målene, må det tas noen strategisk viktige grep. Byutviklingsgrepene som inngår som en del av planen, er de mest sentrale grepene rådmannen mener det må fokuseres på for å nå planens målsetting.

Sentrumsområde

Planens mål er blant annet å styrke sentrums attraktivitet og legge til rette for økt aktivitet. Dette innebærer at sentrumsområdet må ha rom for en betydelig andel av det framtidige arealbehovet knyttet til handel, arbeidsplasser og bolig. Hvilket også generer behov for sosial infrastruktur. Som grunnlag for foreslått sentrumsavgrensning ligger en vurdering av framtidig behov for handelsareal.

For å sikre en robust plan foreslår rådmannen at man legger til rette for at mesteparten av den framtidige handelsvirksomheten i kommunen, utover dagligvarer som utgjør 1/3 og som bør følge boliglokaliseringen, kan skje innenfor sentrumsområdet.

Et av de overordnede byutviklingsgrepene er å utvikle et kompakt handelssentrum innenfor akseptable gangavstander, med fokus på 2 handelsakser. Et stort sentrumsområde kan medføre en uønsket spredning av handel. Dette er ikke ønskelig, da et spredt handelsområde trolig ikke vil gi de synergieffekter som man oppnår i et mer kompakt handelssentrum. For å styrke Fredrikstad sentrum som handelsby, er det viktig at ny handelsvirksomhet bidrar til å skape en vinn-vinn-situasjon for ny og eksisterende handel. Befolkningen er i mange tilfeller svært opptatt av en mest mulig effektiv handel. En spredt handelsstruktur bidrar ikke til dette. I bestemmelsene stilles det derfor krav til dokumentasjon til i hvilken grad en evt. handelsetablering over 3000 kvm bidrar til å styrke eksisterende sentrum.

Gamlebyen er en del av sentrumsområdet. Dette mener rådmannen er hensiktsmessig da Gamlebyen er det historiske bysentrum, en viktig identitetsbærer og turistmagnet, og et av tyngdepunktene i byutviklingsstrategien. Området Gamlebyen, Glomma, Isegran og Vestsiden danner et helt spesielt og viktig byrom, som er en opplevd, naturlig del av Fredrikstad sentrum.

I kommuneplanen er det satt som mål at FMV-området skal utvikles slik at det blir en like viktig ressurs for Fredrikstadsamfunnet som under perioden med skipsbyggingsvirksomhet. FMV-området representerer med sine bygnings- og arealressurser tett opp til den moderne bykjernen, en unik mulighet for nyetablering, som vil kunne forsterke og videreutvikle Fredrikstad som bysamfunn.

Av eksisterende bebyggelse er området rundt tørrdokka, med Sveisehall 1 og 2, viktig å bevare som en viktig del av den lokale kultur- og industrihistorie. Bevaringstanken er ikke knyttet til funksjon, men mer til bebyggelsens form og volumer. En utfordring er å finne program som kan fylle hallene med ønsket funksjon og samtidig være økonomisk regningssvarende. Planen må kunne ha rom for å tillate funksjoner som vil kunne bidra til en bevaring av disse hallene.

FMV-området må kunne utvikles over tid. Planen må derfor være såpass robust at den må ta høyde for framtidig utvikling. Med foreslått avgrensning av sentrumsområde mener rådmannen denne robustheten er ivaretatt.

Et nytt kollektivknutepunkt på Grønli er tenkt som et moderne knutepunkt i by. Når man går av toget, så skal man oppleve å være i sentrum. Dette gjør at det må være mulig å lokalisere byfunksjoner i tilknytning til dette området.

Avgresningen mot vest er trukket ut til farleden.

På Floa er sentrumsavgrensningen lagt ved foten av Fjellbergtoppen. Dette fordi det er ønskelig å gi rom for videreutvikling av eksisterende funksjoner.

Hele Holmen-området ligger innenfor sentrumsavgrensningen. Funksjonen som nåværende boligbebyggelse skal ikke endres. Det er imidlertid ønske om å redusere kravet til parkering på egen grunn, for bedre å kunne legge til rette for fortetting. Forslag til parkeringsbestemmelser skiller på areal innenfor og utenfor sentrumsområdet.

Gudebergjordet er ikke definert som en del av sentrumsområdet. Da området ble frigitt fra jordbruksformål, ble det lagt som en premiss at området skulle benyttes til spesielt viktig byutviklingsformål. Området skal ikke være i konkurranse med sentrum, men ha funksjoner som styrker Fredrikstad byområde. Å åpne for betydelig detaljvarehandel i dette området vil være i konkurranse med sentrum, og er derfor ikke ønskelig.

I lys av byomformingsstrategien bør område kunne ha funksjoner som bidrar til å styrke Gamlebyen som tyngdepunkt. Tilsvarende tanken bak Aktivitetsbyen Gamle Fredrikstad. Å innlemme området innenfor sentrumsområdet, vil kunne medføre innsigelsesvarsel fra regionale myndigheter.

Bruk av hensynssoner

Ny PBL åpner for bruk av hensynssoner. Rådmannen har en holdning til at dette kun skal benyttes i områder der spesielt viktige samfunnsmessige helhetshensyn skal prioriteres, og i områder med spesielt viktige kvaliteter som må sikres og hensyntas i den videre planleggingen. Bruk av hensynssoner begrenser ikke arealutvikling, men gir føringer for hvilke hensyn som må tas for å ivareta samfunnsmessige mål.

Det er definert svært mange hensynssoner i planen. Dette skyldes at alle bygg og bygningsmiljøer som har en vernestatus i hht kulturminneloven eller gjennom Plan og bygningsloven har blitt definert som en hensynssone. Dette gir en utfordring mht planens lesbarhet.

I flg. "Nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister" er man klar over at gjeldende tegneregler kan gi for dårlig lesbarhet av plankart. Men inntil videre må vi forholde oss til gjeldende standard.

Klimatilpasning

Rådmannen har lagt til grunn en flomkote på +2,5m, hvilket tilsvarer 100-års stormflo. Dette er en økning på 0,5 m i fht tidligere planer. Rådmannen mener dette er tilrådelig ut fra den kunnskap som pr i dag foreligger.

Krav til miljøvennlig byutvikling

Som deltaker i Framtiden byer har Fredrikstad forpliktet seg til å utvikle byer med "lavest mulig klimagassutslipp og godt bymiljø". Ved store utbyggingsprosjekt er det ønskelig å vektlegge miljøvennlig byutvikling med blant annet fokus på energiøkonomisering. Krav i hht Teknisk forskrift legges inn som minimumskrav. Rådmannen mener det imidlertid bør signaliseres en ambisjon om å gå lenger enn kravene i Teknisk forskrift, og at dette bør drøftes i samråd med utbyggerne.

Byggehøyde

Byggehøyde har vært et svært sentralt tema i planarbeidet, da byggehøyder svært ofte får stort fokus i byggeprosjekter i byen. Det har vært tema i felles drøftingsmøter med formannskapet og planutvalget. Rådmannen har valgt å lage en juridisk bindende illustrasjon med krav til maksimal byggehøyde i antall meter over bakkenivå, for på den måten forsøke å ivareta viktige helhetshensyn og samtidig skape forutsigbare rammer. Rådmannen har lagt følgende vurderinger til grunn ved utarbeidelse av illustrasjonen.

- Landskapet er viktig, både som strukturerelement og som en del av byens identitet. Høydedragene og elva definerer landskapsrommet og viktige rammer for utviklingen av byen. Ved å ta hensyn til siktlinjier, høydedragenes silhuetter og elvefronten ivaretar vi det som er noe av Fredrikstad bys egenart. Byggehøydene ved foten av Apenesfjellet og St.Hansfjellet har som grunnlag at de danner en avslutning av disse høydene og en overgang til øvrig bybebyggelse.

- Monumentale byggverk i byen skal kreve plass og oppmerksomhet. Dette er bygninger og anlegg som i kraft av historie, lokalisering, funksjon og/eller størrelser er viktige for byens identitet. Siktlinjer til monumentalbygningene må ivaretas, og omkringliggende bebyggelse skal styrke monumentalvirkningen gjennom å ha en tilpasset og underordnet rolle som byggverk.
- Bygninger i byen som har likeverdige funksjoner bør uttrykke dette og fungere som likeverdige elementer i et større hele. Deres viktigste funksjon vil være å danne vegger til gaterommene, elverommet og byens plasser og torg. Den urbane bebyggelsen har en begrenset utstrekning, for store høydevariasjoner vil svekke preget av en homogen bebyggelsesstruktur.

Rådmannen anbefaler at det på FMV, Grønli (som nytt kollektivknutepunkt og port til byen), brohodet ved ny kjørebro og fondvegg ved et eventuelt nytt "Lilletorg" syd for gangbroa, må gjøres egne vurderinger av høyder.

Barn og unge

At barn og unges interesser skal ivaretas er en del av formålsparagrafen til Plan og bygningsloven. I hht rikspolitiske retningslinjer til barn og unge i planlegging og planprogrammet skal hensynet til barn og unge vektlegges spesielt.

Kommunedelplan for Fredrikstad byområde innebærer en arealpolitikk med økt fortetting, hvilket blant annet skaper økt press på arealer for lek og rekreasjon. For å ivareta barn og unge foreslår rådmannen retningslinjer som stiller krav til lekearealer og krav om erstatningsareal ved evt. omdisponering.

Som en del av planarbeidet ble det avholdt en todagers samling med ungdom og politikere. I løpet av denne samlingen kom det frem flere forhold og tiltaksidéer av betydning for ungdom. En del av disse er implementert i planen. Det gjelder blant annet å styrke elverommet og tilgjengeligheten langs elva, forsterking av grønnstrukturen, kollektivknutepunkt, intensjonen om en miljøvennlig byutvikling på FMV, tilrettelegging for gående og syklende og sikre ikke-kommersielle møteplasser som plasser og torg.

Generelt sett har ungdom vært svært opptatt av behovet for aktivitetsskapende arenaer i sentrum.

Sosial infrastruktur

Kommunedelplanen legger til grunn fortetting i byområdet. Hvilket vil innebære behov for økt kapasitet mht barnehage, barne- og ungdomsskole og omsorgsboliger. Som en del av dette planarbeidet har det ikke blitt gjort detaljerte vurderinger knyttet til konsekvenser mht offentlig sosial infrastruktur. Dette fanges opp i det pågående arbeidet med kommuneplanens arealdel, hvor også det skal lages et utbyggingsprogram for boliger. I denne kommunedelplanen avsettes det imidlertid betydelige arealer med formålet "Framtidig bebyggelse og anlegg", som også kan romme formål som "offentlig og privat tjenesteyting". Endelig lokalisering av framtidige barnehager, skoler, omsorgsboliger og sykehjem, må det tas stilling til på et senere tidspunkt.

Parkering

I planarbeidet er parkeringsnormene vurdert. Rådmannens anbefaling er basert på en avveining mellom økonomi, målet om økt aktivitet og miljø. Rådmannen anbefaler at man på sikt bør vurdere bruk av maksimumsnormer, men at man nå reduserer parkeringskravet noe, samt innfører frikjøp for boliger. I tillegg til å legge til rette for fortetting vil en slik tilnærming også bidra til økt utnyttelse av eksisterende parkeringskapasitet.

Rådmannen anbefaler at en evt. fullstendig gjennomgang av parkeringspolitikken bør skje som et regionalt grep.

Elverommet

Elva er en premiss for vår bydannelse, og er viktig både som byrom, bindeledd og transportåre. Rådmannen mener derfor det er svært viktig å sikre både fysisk og visuell tilgjengelighet til elva. Dette er ivare tatt gjennom en hensynssone, med krav til redegjørelse for hvordan tiltak ivaretar fysisk og visuell tilgjengelighet.

FMV

Det er en intensjon at kommunedelplanen skal være en robust plan. FMV er et svært stort område, som skal utvikles over tid. Å legge for detaljerte føringer i lang tid før et reelt gjennomføringstidspunkt, anses ikke som hensiktsmessig. Rådmannen mener derfor det er tilstrekkelig å gi føringer om krav til områdereguleringer, slik at man unngår "frimerke-reguleringer", og utarbeidelse av masterplan/områdeprogram. Rådmannen mener at man ved krav til masterplan ivaretar behovet for en helhetlig tenkning, men da uten at den gjøres juridisk bindende. I gjeldende kommuneplan er det vist en prinsippskisse. Rådmannen mener det er hensiktsmessig å videreføre denne.

Sykehuset

Rådmannen har under planarbeidet hatt svært god dialog med Sykehuset Østfold. De har utarbeidet en mulighetsstudie for etterbruk av området, som et ledd i utarbeidelse av en salgsstrategi. Mulighetsstudien samsvarer med de føringer rådmannen mener er viktig for transformasjon av dette området, dvs. å gjenopprette kvartalsstrukturen samt å styrke grønnstrukturen. Rådmannen mener det ikke skal etableres kjøpesenter i dette området, men heller legge til rette for boliger og noe næring (kontor, offentlig og privat tjenesteyting og nærservice til området). Et slikt funksjonsinnhold vil kunne tilpasses områdets eksisterende funksjoner og kvaliteter.

Rådmannen mener at forslag til kommunedelplan for Fredrikstad byområde, svarer på de forventningene som ble gitt gjennom planprogrammet. Planen vil være et godt verktøy for politisk og administrativt arbeid med byutviklingsspørsmål. Rådmannen anbefaler derfor at planen legges ut på høring.